

راز شیرازی

اول - میرزا ابوالقاسم حسینی شریفی ذهبی شیرازی معروف به آقا میرزا متخلص به راز در ۱۲۰۲ متولد شد (۱ - ۵) نسبش از طرف پدر به سید شریف جرجانی (حکیم مشهور دوره نیموری) و امام شهید حسین بن علی می‌رسد و از طرف مادر به آقا محمد هاشم درویش شیرازی و سید قطب‌الدین محمد نیریزی متصل می‌گردد.

اجداد راز تولیت آستانه حضرت احمد بن موسی مشهور به شاه چراغ را در شیراز داشته‌اند. راز از اوان طفولیت به تحصیل علوم متداول پرداخت و در اندک زمانی در علوم معقول و منقول از حکمت و فقه و حدیث حائز مقام ارجمند علمی گردید و با مطالعه آثار قلمی وی پایه علمیش مشخص می‌شود. در اعیان الشیعه نوشته شده عالم و حکیم و عارف و شاعر و امامی مذهب بوده است. راز صرف و نحو و فقه و اصول و حکمت و تفسیر قرآن را نزد شیخ محمد حسین قزوینی و سایر استادان به قدر کافی فرا گرفت و در هوش و فراست و دریافت مطالب مورد تحسین استادان فن قرار گرفت و سرآمد اقران خود شده

-
- ۱ - سی و پنجمین قطب سلسله ذهبیه، رضویه، مرتضویه، مهدویه، کبرویه، احمدیه
  - ۲ - رضا قلیخان هدایت، ریاض‌العارفین، تهران، چاپ دوم، کتابخانه مهدیه، چاپخانه آفتاب تیر ماه ۱۳۱۶، ص ۴۴۹ - ۴۵۰ (نقل به اختصار).
  - ۳ - لغت نامه دهخدا (شماره مسلسل: ۸۸)، شماره حرف «ر» بخش اول، راقم، تهران.

مهر ۱۳۴۲، هجری شمسی، چاپخانه دانشگاه تهران، ص ۴۲.

۴ - محمد علی تبریزی، ریحانه‌الادب، تهران، ۱۳۲۷، جلد ۲، ص ۵۹ - ۶۰.

۵ - میرزا ابوالقاسم حسینی شریفی شیرازی، طبایر الحکمه، شیراز، ناشرخانه احمدی، چاپ اسلامیة، آبان‌ماه ۱۳۵۲ - نقل به اختصار از مقدمه.

پس از اتمام تحصیلات چون علوم متداول را برای معرفت الهی و دریافت حقائق کافی ندید، نظر به فطرت پاک و جذبه معنوی که از او ان طفولیت در وی بود طالب مردان حق شد و چون اطلاع پیدا کرد که پدرش آقا میرزا عبدالنصیر به اقتضای دوره و مصلحت وقت در گوشه انزوا منزوی است از اینجهت به نزد پدر رفت و در پناه تربیت او به ریاضات شرعی و مجاهدات مشغول شد تا اینکه به امر باطنی مأمور شد ریاضتها را ترک کند و به دستگیری و هدایت طالبان و نشر معارف الهی و تألیف رسائل و کتب عرفانی بپردازد.

در تاریخ ۱۲۸۵ یا ۱۲۸۲ قمری که عازم مشهد مقدس رضوی شد به تقاضای ارادتمندان قریب یک سال در تهران و نیز یک سال در مشهد اقامت کرد و در مراجعت نیز یک سال دیگر در تهران توقف نمود و گمشدگان و ادی طلب را ارشاد کرد. راز در دوره ناصرالدین شاه قاجار از عرفای مشهور زمان بوده است و چون بیشتر امنای دولت و رجال وقت به او ارادت می‌ورزیدند، شهرت زیادی در تهران و فارس پیدا کرد و از عرفائی است که نظیر او از جهت جامع بودن در علم شریعت و طریقت و حکمت کمتر دیده شده است.

رضا قلیخان هدایت در ایام جوانی با او در شیراز ملاقات کرده و مورد ستایشش قرار داده است. راز قریب چهل سال به هدایت و تربیت سلاک طریقت مشغول بوده است و بسی از طالبان به حضورش رسیده و آداب سلوک را فرا گرفته‌اند، از آنجمله: میرزا هدایت‌اله وزیر دفتر، میرزا یوسف مستوفی‌الممالک، میرزا محمد حسین دبیر الملک از امنای دولت و حاج آقای افشار سفیر العارفین از اهل رضائیه و آقای میرزا عبدالکریم رایض‌الدین زنجانی و محمدخان کلاتی خراسانی و ملا محمد کابلی.

آقا میرزا احمد وحیدالاولیاء تبریزی که جانشین فرزند راز است در کتاب کفایت المؤمنین می‌نویسد: «آقای مجدالاشرف نقل کرده است هنگام حرکت از شیراز و سفر به ارض اقدس در حضور پدر بودم» گفت «جلال‌الدین دفعه دیگر هم به این آستان مشرف خواهم شد و آنوقت تو همراه من خواهی بود» متحیر شدم چگونه دوری او برایم ممکن خواهد بود تا اینکه پدرم پس از مدتی اقامت در مشهد و تهران به شیراز حرکت کرد در تاریخ ۱۲۸۶ هجری در مورچه‌خوار اصفهان مریض شد و جان پاکش از این سرای عاریت به کاخ ابدیت انتقال یافت، جنازه در اصفهان به امانت گذاشته شد و سال دیگر آنرا از اصفهان به ارض اقدس برده و در صحن ناصری ایوان طلا نزدیک در ورودی حرم مطهر به خاک سپردند و پیشگوئی وی که گفته بود «که تو همراه من خواهی بود» آشکار گردید. این ابیات را آقا میرزا جلال‌الدین مجدالاشرف فرزند و جانشین او در تاریخ وفاتش سروده است:

شهی که خلقت او از ازل غیور آمد
چو عزم دار بقا کرد از این سرای غرور
خصوص حالت قدسی که در مفارقتش
سروش غیب بگفتا که در جلالت او
دوم - فرزندان میرزا ابوالقاسم راز (۱)

۱ - میرزا سیدعلی که خوشنویس بوده و به بمبئی مسافرت کرده و در آنجا به شغل کتابت اشتغال ورزیده است .

۲ - میرزا هاشم که در شعر به ادیب تخلص کرده و دستور طریقت از آثار مجدد - الاشراف گرفته است .

۳ - میرزا محمد رضا نایب التولیه که بعد از مجد الاشراف متولی آستانه سید میر احمد (شاه چراغ) بوده است .

۴ - میرزا ابوالفضل .

۵ - میرزا فتحعلی که تربیت وی به طور روحانیت از هفت تن که مزارشان در تکیه‌ای خارج از شیراز است ، صورت گرفته .

۶ - میرزا جلال الدین محمد مجد الاشراف متخلص به قدسی متولی شاه چراغ که بعد از راز خلیفه پدر بوده است و رشته اقطاب سلسله ذهبیه به او می‌رسد .

سوم - تألیفات و آثار شعری و نثری راز (۲-۲) در حدود پانصد هزار بیت (۴) به صورت شعر و نثر در معارف و آداب سلوک و سنایش ائمه و فضائل شاه ولایت از آثار او در جهان بیادگار مانده است : *پرتال جامع علوم انسانی*

۱ - میرزا ابوالقاسم راز شیرازی ، مقدمه کوثرنامه تهران . چاپ خانقاه احمدی ، ۱۳۸۸ ، ص ۲۱ - ۲۲ .

۲ - طبایر الحکمه ، میرزا ابوالقاسم حسینی شریفی شیرازی معروف به میرزا آقاسی متخلص به راز ، شیراز : خانقاه احمدی ، چاپ اسلامیه ، آبان ماه ۱۳۵۲ شمسی ص ۵ ، متعلق به کتابخانه احمدی .

۳ - مقدمه کوثرنامه ، میرزا ابوالقاسم راز شیرازی ، تهران ، ۱۳۳۸ ، کتابخانه احمدی شماره ۳۷۵ .

۴ - به اصطلاح کتاب قدیم یک بیت شعر یا یک سطر نثر بیت گفته می‌شده است .

۱- تفسیر آیات الولایه - در دو جلد حاوی هشتصد صفحه مشتمل بر یک هزار و یک آیه از قرآن در فضائل و اوصاف چهارده معصوم و متجاوز از سیصد هزار بیت است و در آن پانصد لقب شریف برای شاه ولایت از کلام اله مجید به استناد احادیث استخراج نموده تاریخ تألیف آن ۱۲۷۱ هجری است . ۲- براهین الامامه - در اثبات امامت و وصایت شاه ولایت با استشهداد از احادیث عامه . ۳- قوائم الانوار - در آداب سلوک و شرح مطالب کتاب سبع المثانی (۴) که بنا به خواهش میرزا محمد - بین دبیرالملک در تهران تألیف کرده است . ۴- تحفه المؤمنین به موسوم به طباشیرالحکمه که در سال ۱۲۷۳ بنا به خواهش مؤیدالدوله طهماسب میرزا والی فارس در شرح احادیث نورانیت و حقیقت رسالت حضرت محمد در عوالم ابداعیه و روحانیه و جسمانیه و بیان روش اهل توحید از حکما و فلاسفه اسلامی و ذکر اشتباهات آنان قریب دوازده هزار بیت . ۵- اسرار الولایه به وزن مثنوی در فضائل شاه مردان علی علیه السلام . ۶- رساله بطلان تناهی ابعاد - در رد تناهی عوالم و رد عقاید حکما به عربی . ۷- قنوتیه در جواب پرسشهای مرحوم حاج میرزا محمد زمان خان کلاتی خراسانی در تحقیق عوالم پنجگانه (خطی و چاپ نشده است) . ۸- مناسک العاشقین به وزن مثنوی سروده شده است . ۹- مفاخر الاخبار . ۱۰- مرآت العارفین به وزن مثنوی سروده شده است . ۱۱- رساله منامیه . ۱۲- تذکره اولیاء منظوم به صورت قصائد و غزلیات و شرح حالات آقا محمد هاشم درویش و سید قطب الدین محمد و مریدان کامل وی و بعضی از اولیای مدفون در فارس . ۱۳- منایج انوار المعرفه در شرح مصباح الشریعه حضرت صادق علیه السلام . ۱۴- معالم التأویل و التبیان فی شرح خطبه البیان و مؤلف در این کتاب پس از شرح هر یک از خطبهها با نظم مثنوی آن را خاتمه داده است . ۱۵- رساله آداب المریدین (چاپ نشده است) . ۱۶- رساله ای در پاسخ دوازده سؤال عارف و حکیم موحد آقا میرزا عبدالکریم رایش الدین زنجانی که در تهران به طبع رسیده است . ۱۷- مرصاد العباد . ۱۸- رساله فارسی در سلوک . ۱۹- رساله نور علی نور . ۲۰- رساله الی بعض احقاد السلاطین . ۲۱- رساله کبریت احمر در شرح حدیث : (ان حدیثنا صعب مستصعب لایحتمله الاملک مقرب او ینی مرسل) که به عربی بوده و به فارسی ترجمه شده است . ۲۲- ترجمه و تفسیر

۱- کتاب سبع المثانی متعلق به شیخ نجیب الدین رضا عارف اصفهانی است و در خطابه کنگره پنجم که در اصفهان ایراد کرده این موضوع را ثابت نموده ام .

امام حسن عسکری به فارسی و شرح مشکلات آن . ۲۳ - انوارالولایه . ۲۴ - زادالمسافرین . ۲۵ - کسرالمصارع به عربی . ۲۶ - کوثرنامه . ۲۷ - کتاب مسالک . ۲۸ - کتابی در شرح حال سید قطب‌الدین محمد . ۲۹ - رساله‌ای در بیان حالات و مقامات اهل عرفان . ۳۰ - یکصد و ده بند شعر در مرثیه امام شهید حسین بن علی علیه‌السلام .
چهارم بخشی از عقائد راز :

۱ - طریق حق راه عشق است ؛ به عقیده راز شعله عشق در نهاد همه موجودات مشتعل است و کائنات با رشته شوق خود به آن کانون پیوند دارند و از آن پرتو میگیرند و در کوثرنامه طریق حق را راه عشق معرفی کرده است .

راه حق جز عشق ما جستیم نیست در زمین و در سما جستیم نیست منظور از اینستکه هر یک از موجودات عالم برای تکامل از خیر و کمال مطلق پیروی می‌کنند و پیوسته از نقص و تاریکی دوری می‌جویند ، پس در حقیقت مبداء و علت اصلی عشق موجودات خیر و کمال مطلوب آنهاست و هر قدر درجه عشق کائنات به حق زیادتر باشد دلیل است بر اینکه خیر و کمال و غایت عاشقی و معشوقی وجود و هستی بی‌مانند اوست و از اینجهت عشق فطری و شوق غریزی آنان در برابر علت اولی خاضع می‌سازد و اگر عشق به‌وجود لایزال و ذات لایتناهی نباشد ناموس نظام احسن و رشته ارتباط معلومات از بین می‌رود .

۲ - راز : ولایت ، امامت ، خلافت ، وصایت و امارت را برطبق آیات قرآنی و احادیث نبوی که از مآخذ کتب عامه نقل شده است از آن خاندان رسول اکرم و علی جانشینانش می‌داند و جز با مطالعه همه آثارش نمی‌توان دقیقاً به کنه عقائد او پی برد .

۳ - فهرست دلائل امامت حضرت علی : به‌استناد کتاب براهین الامامه دوازده برهان که اساس یکصد و ده برهان این کتاب می‌باشد عبارت است از :

الف - اتحاد نور حضرت رسول و نور حضرت علی در ازل .

ب - حدیث مربوط به اینکه حضرت رسول و علی دو برادر و دو نظیر از اصل واحداند که همان نور خداوند است .

ج - حضرت محمد و علی به منزله نفس واحده‌اند .

د - حدیثی که بعد از حضرت محمد حضرت علی خیرالبریه است .

هـ - و - صدق و طهارت علی دو دلیل بر عصمت و دو گواه بر خلافت آنحضرت است .

ز - ح - حق و قرآن با حضرت علی همیشه ملازم است .

ط - اختصاص امامت برکافه مؤمنین در عالم ذر و در یوم غدیر به‌استناد : من

كنت مولاه فهذا علي مولاه . اللهم وال من والاه وعاد من عاداه وانصر من نصره واخذل من خذله .

ی - نظر حضرت رسول امین به وصایت و امامت و خلافت علی بعد از آنحضرت .
 ک - حکم خداوند بر طبق آیه (۱) انما ولیکم الله ورسوله والذین آمنوا الذین یقیمون الصلوه و یؤتون الزکوه و هم راکعون دلالت دارد به ولایت حضرت امیر .
 ل - عصمت علی ملزوم یازده برهان سابق است و پس از اثبات عصمت علی برهان دوازدهم بر امامت تحقق می یابد .

به عقیده راز دوازده برهان مذکور دوازده شمع هدایت و دوازده مشعل ولایت و دوازده نور مبین از انوار الهی است زیرا اینها اساس سایر براهین اند و سایر ادله و فضائل و مناقب متفرع بر این اصل اند و بیخ این شاخه های دوازده گانه نور توحید خدا است و این دوازده شاخه نیرومند پا برجای اصل اند و بقیه براهین صدوده گانه که در کتاب براهین الامامه ذکر شده است به منزله شاخه های کوچک آن اغصان می باشند و ثمرات آنها انوار ولایت و رحمت های الهی و فیض های دنیوی و اخروی و برگها و گل های آن شیخان اند و ثمره های وجودی اینها علوم و معارف است که از شجره طیبه رسول خدا و شاخه های نیرومند ائمه هدی به دست می آیند .

راز در کتاب دیگر خود به نام آیات الولاية آیات قرآنی ، احادیث نبوی را که دلالت بر حقیقت ولایت حضرت علی و سایر ائمه دارد تفسیر و تأویل کرده است . در میان آثار راز دو جلد کتاب براهین الامامه و آیات الولاية از نظر مذهب تشیع حائز کمال اهمیت است . در براهین الامامه کلیه احادیث و اخبار نبوی درباره مقام ولایت و وصایت و امامت بلافصل علی از مآخذ اهل سنت روایت شده و به طرز بسیار پسندیده مورد بحث و تجزیه و تحلیل و تفسیر و تأویل قرار گرفته است و به طور کلی می توان گفت کتاب براهین الامامه محتوی تمام احادیثی است که در مورد حضرت علی و اهل بیت وی از منابع اهل سنت نقل شده است . کتاب آیات الولاية دو جلد شامل آیاتی از قرآن است که در شأن حضرت علی نازل گردیده و از سوی اهل بیت به مقام ولایت و وصایت آنحضرت تفسیر و تأویل شده است . دو جلد اول این کتاب از سوره الحمد تا سوره انبیاء در ۴۴۷ صفحه و در جلد دوم از سوره انبیا تا آخر قرآن در ۴۳۷ صفحه رحلی مورد بحث و دقت قرار گرفته و نتیجتاً

گیری که از همه آیات بعمل آمده اینست که تفسیر و تأویل آیات قرآنی منحصرأ باید به وسیله اهل بیت انجام گیرد و این موضوع با ادله عقلی و نقلی و استقراء ثابت شده است .
 ۴ - تأثیر پذیرش ولایت در ایمان - به استناد این عبارت از رساله کبریت احمر :
 «لاشک ولاریب ولا وهن ولاظن لمن قد تحقق بالولایه و وصل الی حق الیقین فیها دون غیره لان مقامه ارتفع من العقل و النقل و العلم و الکشف و الشهود و وصل هذا المحتمل للولایه الی الفناء و البقاء و التحقق بها فی حقه ما قیل .

کسیکه در اثر پذیرش ولایت به مرتبه حق الیقین رسیده است ، شک و ریب و وهم و گمانی ندارد زیرا مقام او از عقل و علم و کشف و شهود گذشته و بعد از مرحله فناء به درجه بقاء بالله رسیده و به آن تحقق یافته است .

پنجم - سبک نگارش راز

تألیفات عربی راز از نظر روانی و فصاحت و لفظ و بلاغت معنی به حدی دارای ارزش است که نمی توان یکی را بردیگر آمیخته است که لفظ و معنی در یک ردیف قرار می گیرد .
 تألیفات راز در مقیاس ارزش علمی و عرفانی با تألیفات مشابه در درجه ای قرار دارد که باعث شده است راز در بین محققان مقام شایسته و ارزنده ای را حائز گردد و یادآوری این نکته ضروری است که اگرچه در گذشته آثار پس گرانبهائی از عرفا به جای مانده است ولی تردیدی نیست که آن آثار از نظر کیفیت و کمیت لفظ و معنی و همچنین تأثیرات در یک درجه نیستند و بعضی از آنها دارای امتیازاتی است که نمی توان نادیده گرفت و تألیفات راز از آنجمله است زیرا در تألیفات او طلاقت لفظ و بلاغت معنی طوری درهم آمیخته است که هیچگونه تکلف برای خواننده ایجاد نمی کند به سبب اینکه واژه های غیر ماثوس در آنها به کار رفته است در صورتیکه در پارهای از تألیفات گذشتگان گاه اندیشه خواننده آنچنان به زنجیر لغات پرتکلف بسته می شود که مجالی برای درک معنی و مفهوم و منظور باقی نمی ماند . امتیاز دیگر راز بر مؤلفان عارف مسلک گذشته وجود صراحت معنی در گفتار و عدم تمسک به عناوین پیچیده است و این موضوع در تألیفات دیگران کمتر به چشم می خورد .

ششم - شخصیت عرفانی راز :

ابوالقاسم راز دریای اسرار و ستاره تابناک آسمان علم و عرفان قدم شوق عرفانی را جای پای حافظ ، مولانا و شیخ سعدی گذاشته و جهانی از معارف و حقائق را از مبداء فیض الهی گرفته و به صورت شعر و نثر و تفسیر از خود به یادگار گذاشته است و این معارف

همان قوه تفکر و دانشی است که از بارقه حیات ابدی و عقل کل در گوهرتابناکش تابیده و نیروئی است که از منبع انوار ابدیت بهار عطا شده است، اگر به سراغ روایات و اخبار اسلامی برویم تألیفات این دانشمند و عارف مانند شرح مصباح الشریعه و طبایع شیرالحکمه و تفسیر آیات الولایه و براهین الامامه اقیانوس مواجی است پر از لالی اخبارومی توانیم او را از بزرگترین رجال حدیث و حافظان اخبار به شمار آوریم، کسانی که جویای مطالب عرفانی و سخنان حکمت‌آمیز هستند باید تألیفات نثری و تفسیر قرآن و شرحهائی که وی بر احادیث عالی و تفسیر قرآن نوشته است مطالعه نمایند. در نظم و نثر کمتر عارفی را پیدا می‌کنیم که مانند او باطبعی روان و دانشی فراوان و روحی سرمست از باده حقیقت معانی عالی عرفان را در قالب الفاظ بلیغ شعر به ویژه غزلیات آورده باشد. مثلاً در یکی از غزلیات چنین اظهار عقیده کرده:

حافظ ار یک دو قدح یافت ز ساقی ازل

راز گو چل قدح اندر دورانم دادند

نهاد آتشین این عارف چنان از می عشق و ولایت سرشار و لبریز شد که مانند بحر محیطی که آب رودخانه‌های بزرگ را به خود می‌کشد و همچنان آرام می‌باشد، بامتان و وقار که لازمه یک عارف کامل است از وصال عالم وحدت دم می‌زند و می‌گوید:

از خمر عشقش شربم مدام است   وز جام وصلش کسارم بکام است
دل عشق حق را میقات قرب است   در بزم خاصش غوغای عام است
و در جای دیگر چنین سروده:

ای خدا این درد را درمان مکن   وی خدا این عشق را پایان مکن
آتش عشقی که در دل‌های ماست   شعله ور کن قسمت خامان مکن
و در یک غزل عرفانی در کوثرنامه (۱) عشق و شوق خود را به وحدت چنین بیان کرده است:

ساقیا از می وحدت بده آن رطل گران را

تا شوم مست و درم پرده این کون و مکان را

دلم از کثرت اضداد به تنگ است خدا را

قدحی بخش که صلح آورد اضداد جهان را

نغمه‌ای ساز مغنی که نهم بزم سماعی
 وصفی از حسن رخس گو که ببخشم به توجان را
 بزم انس است به عشاق کنم صحبت الفت
 عاشق زنده دلانم چکنم مرده دلانرا
 رستم از مسجد و سجاده و تسبیح و مناجات
 من وزنار و خرابات بگو پیر مغان را...

هفتم - مآخذ و مدارک:

- ۱- ابوالقاسم رازشیرازی، بطلان تباهی ابعاد، شیراز، چاپ سنگی، ۱۳۱۶ ق.
- کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۱۰۶۸
- ۲- ابوالقاسم رازشیرازی، اسرارالولایه، تبریز، چاپ سنگی ۱۳۲۴ ق.
- کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۳۰۵۷.
- ۳- ابوالقاسم راز شیرازی، قوائمانوار، تهران، چاپ سنگی ۱۳۱۰ ق.
- کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۱۸۸
- ۴- ابوالقاسم راز شیرازی، طباشیرالحکمه، شیراز، چاپ سنگی ۱۳۱۹ ق.
- کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۱۶۶۰
- ۵- ابوالقاسم راز شیرازی، مجموعه تذکره اولیاء یا مفاخرالاکابر، ۲- جلد، تبریز، ۱۳۱۱ شمسی کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۴۰۶۰
- ۶- ابوالقاسم راز شیرازی، قنوتیه (نسخه خطی آن بدست نیامد و چاپ هم نشده است).
- ۷- ابوالقاسم راز شیرازی، رساله آداب المریدین (نسخه اصلی آن بدست نیامد و چاپ هم نشده است).
- ۸- ابوالقاسم راز شیرازی، رساله عربی کبریت احمر، ترجمه، مترجم میرزااحمد خوشنویس، شیراز، ۱۳۷۴، کتابخانه احمدی.
- ۹- ابوالقاسم راز شیرازی، مناهج انوارالمعرفه در شرح مصباح الشریعه حضرت امام جعفر صادق، کتابخانه خانقاه احمدی شماره ۵۷۳
- ۱۰- ابوالقاسم راز شیرازی، آیات الولایه، ۲ جلد، موضوع تفسیر قرآن، تبریز ۱۳۲۳، کتابخانه خانقاه احمدی ۳۰
- ۱۱- ابوالقاسم رازشیرازی، رساله سلوکیه آفاق وانفس، شیراز، چاپ سربی ۱۴۳۶ شمسی، چاپخانه موسوی، کتابخانه خانقاه احمدی

- ۱۲- ابوالقاسم راز شیرازی، رساله نورعلی نور، شیراز، ۱۳۲۲ ق. کتابخانه خانقاه احمدی، ۱۸۶
- ۱۳- ابوالقاسم راز شیرازی، خطبه البیان جزء مجموعه انهار جاریه وحیدالاولیاء تبریزی، شارخ راز، شیراز، ۱۳۴۴، کتابخانه خانقاه احمدی ۴۹
- ۱۴- ابوالقاسم راز شیرازی، رساله منامیه، شیراز، چاپ سربی، ۱۳۵۳، کتابخانه خانقاه احمدی.
- ۱۵- ابوالقاسم راز شیرازی، کوثرنامه، شیراز، چاپ سنگی، ۱۳۳۷، کتابخانه خانقاه احمدی.
- ۱۶- ابوالقاسم راز شیرازی، براهین الامامه، تبریز، چاپ سربی، ۱۳۳۳، کتابخانه خانقاه احمدی ۱۶۶۸
- ۱۷- ابوالقاسم راز شیرازی، شرح فصل الخطاب، تبریز، چاپ سربی، ۱۳۳۵، کتابخانه خانقاه احمدی ۲۰۲۶
- ۱۸- ابوالقاسم راز شیرازی، مجموعه مرآت العارفين و مناسک العاشقین، تبریز ۱۳۱۹ ق، کتابخانه خانقاه احمدی ۱۹۲
- ۱۹- ابوالقاسم راز شیرازی، مرصادالعباد، تبریز ۱۳۱۱، کتابخانه خانقاه احمدی ۴۰۶۰
- ۲۰- رضا قلیخان هدایت، ریاض العارفين، تهران، چاپ دوم، کتابخانه مهدیه چاپخانه آفتاب ۱۳۱۶
- ۲۱- دهخدا، لغت نامه «شماره مسلسل ۸۸، حرف ر بخش اول، ر- راقم، تهران، ۱۳۴۲ هجری، چاپخانه دانشگاه تهران. مال جامع علوم انسانی
- ۲۲- محمدعلی تبریزی، ریحانه الادب ۲ جلد، تهران، ۱۳۲۷.